

Participatieverslag Wijkgesprek Raamsdonksveer-Noord

11 juni 2024

Gewenste functies voor
de MFA vanuit de wijk

**Gemeente
Geertruidenberg**

Situatieschets

Op 11 juni organiseerde gemeente Geertruidenberg een wijkgesprek rondom de komst van de nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA) in Raamsdonksveer-Noord. In dit gesprek gingen we met verschillende betrokkenen in gesprek over welke functies de wijk wenselijk vindt om op te nemen in de MFA.

Omdat al vaststaat dat er onderwijs, kinderopvang en een gymzaal in de MFA komen, zijn deze functies niet meer besproken tijdens het wijkgesprek. Samen hebben we gekeken naar aanvullende functies, bijvoorbeeld op het gebied van zorg en welzijn, ontmoeten, sport en spel en de behoefte aan groen rondom het gebouw. De precieze gespreksonderwerpen worden later in dit verslag toegelicht. Samen met de uitkomsten.

Het algemene belang van de wijk stond tijdens het wijkgesprek voorop. De functies die door de betrokkenen als geschikte opties uit het gesprek kwamen, worden door de stuurgroep aan de gemeenteraad aangeboden als advies.

Twee gespreksleiders vanuit SIR communicatie & participatie leidden het wijkgesprek als onafhankelijke derde partij. Ook is SIR betrokken geweest bij het maken van de participatieaanpak en de uitvoering van het volledige participatieproces.

Aanwezige partijen

Bij het wijkgesprek was een vertegenwoordig vanuit de wijk aanwezig. Dit was een vertegenwoordiging van de volgende partijen:

- Partou kinderopvang
- Directie basisscholen
- Bewoners van de wijk
- Jongeren uit de wijk
- Ondernemers uit de wijk
- Verenigingen uit de wijk
- Ouderraad / MR
- Surplus
- Thuisvester woningcorporatie
- Gemeente Geertruidenberg

Helaas konden de vertegenwoordigers vanuit de buurtcomités, en gezondheidszorg niet aansluiten. Deze zijn wel uitgenodigd voor het gesprek.

Gespreksrondes

Het participatieproces voor de MFA loopt al een aantal maanden. In een eerdere fase is hiervoor een enquête uitgezet onder de inwoners en betrokkenen van de buurt. In deze enquête werd breed opgehaald hoe de betrokkenen over de wijk denken en wat hun mening is over de komst van de MFA. Ook is opgehaald aan welke functies de wijk de meeste behoefte heeft, welke specifieke ideeën hiervoor zijn en of de respondenten hier zelf ook een rol in zouden willen spelen. De uitkomsten van de enquête zijn als basis gebruikt voor het wijkgesprek, zodat we hier verder op in konden gaan, om te achterhalen waarom bepaalde functies wel, al dan niet geschikt zouden zijn voor in de MFA.

Thema's

Uit de enquête kwamen vier overkoepelende thema's die de respondenten geschikt vonden om één of meerdere functies voor op te nemen in de MFA, naast onderwijs, kinderopvang en de gymzaal. Deze thema's waren:

- Ontmoeten
- Zorg en welzijn
- Sport en spel
- Groen

Over deze thema's gingen we in vier gespreksrondes het gesprek aan tijdens het wijkgesprek. Om te komen tot een top 3 functies waar de wijk behoefte aan heeft voor in het gebouw of het omliggende terrein. We lichten de uitkomsten per gespreksronde toe in dit verslag.

De volledige enquêteresultaten zijn te lezen in de aparte rapportage die op basis hiervan gemaakt is.

Toelichting werkvorm

Om het gesprek gericht te kunnen voeren, binnen de kaders die spelen in het project, is er gebruik gemaakt van een werkvorm. Voor deze werkvorm gingen we tijdens het gesprek in groepjes aan de slag. Elk groepje bestond uit drie of vier deelnemers en één gespreksleider vanuit de gemeente.

Per gespreksronde werd eerst een plenaire toelichting gegeven. We deelden de enquêteresultaten per thema en legden uit op welke vragen we graag nog verdiepend antwoord wilden hebben. Ook gaven we voorbeelden van specifieke functies die passen binnen het thema. Met deze informatie gingen de groepjes het gesprek aan. Ieder groepje presenteerde uiteindelijk per thema een top 3 van specifieke functies, waarvan zij vonden dat deze het meeste toe zouden voegen aan de wijk en daarom passend zouden zijn om op te nemen in de MFA.

Vervolgens pakten de gespreksleiders het gesprek weer plenair op en keken we samen wat de rode draad was. Dit resulteerde uiteindelijk in een gezamenlijke top 3. Deze top 3 per thema wordt aan de gemeenteraad aangeboden als advies. Met een toelichting waarom hier behoefte aan is vanuit de wijk.

Thema 1 Ontmoeten

Het eerste thema waarover we tijdens het wijkgesprek over spraken was 'Ontmoeten'. Uit de enquête kwam sterk naar voren dat hier vanuit de respondenten veel behoefte aan was, in vele verschillende vormen.

Om het gesprek te starten, stelden we de deelnemers de volgende vragen:

1. Wat moet het nieuwe gebouw bieden om elkaar te kunnen ontmoeten?
2. Welke doelgroepen zouden hier een plek moeten vinden? Hoe gaat dit samen?

Toelichting gesprek

De ontmoetingsfunctie hoort niet alleen activiteiten te hebben, maar ook te faciliteren waar dat nodig is. Als voorstel gaven de deelnemers aan dat een grote zaal die multifunctioneel gebruikt kan worden een goede toevoeging zou zijn. Voor bijvoorbeeld gebruik door de scholen (musicals en vieringen), maar ook door verenigingen die er een voorstelling willen geven. Hier zouden dan ook voorlichtingen over bepaalde trends in de gemeenschap, bijvoorbeeld over drugs en alcohol, gegeven kunnen worden.

Wat hierbij belangrijk is dat deze grote zaal dan qua locatie dichtbij de nieuwe locatie/plek van de gymzaal zou moeten zijn. Zodat de gebruikers/ bezoekers van de zaal ook getriggerd worden om aan te sluiten bij een vereniging wanneer ze voor een ander doel in de MFA komen. Het is ook fijn als de verenigingen bij elkaar staan, zodat het verenigingsleven binnen het gebouw gestimuleerd wordt. Er werd een specifiek voorbeeld genoemd dat hieronder staat toegelicht over hoe deelnemers voor zich zien dat ontmoeting gestimuleerd kan worden door slim om te gaan met locatiegebruik in het gebouw:

De mensen die naar de ruimte van de Schelf gaan kunnen bijvoorbeeld zien dat mensen aan het tafeltennissen zijn. Zij kunnen dan in principe een rondje meespelen. Het is zo een plek waar ontmoeten en sporten bij elkaar komt. Een andere vereniging zoals de kookclub kan dan bijvoorbeeld zelfgemaakte smoothies brengen naar de mensen in de zaal.

Voor de jongeren is het belangrijk dat er een ruimte is waar ook een buitenfunctie aan gekoppeld kan zijn. Vroeger was er een ruimte bij het buurthuis waar jongeren zich konden terugtrekken. Maar wel onder toezicht van een professional. Dit zou nu ook gedaan kunnen worden met een deur naar buiten en een overkapping. Er kunnen camera's worden geplaatst waarvan de beelden worden bekeken als er iets kapot is gemaakt buiten.

Een specifieke activiteit die nog niet in Geertruidenberg is, is een mamacafé. Hier zou het mooi zijn als er een ruimte komt waar moeders een kopje koffie kunnen drinken met andere moeders om zo ervaringen te delen met elkaar. Dit kan dan bijvoorbeeld gebeuren nadat ze hun kinderen afzetten op school.

Advies

De top 3 die vastgesteld is voor het thema Ontmoeten, en die we mee willen geven aan de raad is:

1. **Een grote ruimte voor groepen/ activiteiten**

Toelichting: er zijn veel verschillende verenigingen/ vormen van activiteiten waar de MFA een onderdak aan zou kunnen bieden. Bijvoorbeeld door een grote ruimte beschikbaar te stellen (buiten schooltijd) die gehuurd kan worden. Zodat hier activiteiten georganiseerd kunnen worden.

De scholen zouden zelf ook van deze ruimte gebruik kunnen maken, bijvoorbeeld voor het Sinterklaasfeest, de eindmusical of voorlichtingen.

2. Jongerenplek buiten, op het terrein van de MFA

Toelichting: de jongeren geven aan dat ze op dit moment geen fijne plek in de wijk hebben waar ze nu samen kunnen hangen/chillen. De aanwezigheid van een jongerenwerker (bijvoorbeeld vanuit Surplus) is hierbij gewenst. Deze kan dan het contact aangaan met de jongeren en toezicht houden. Het is ook fijn dat deze plek overdekt is, zodat de jongeren ook hierheen kunnen gaan als het regent. De plek hoeft niet helemaal afgesloten te zijn, maar liever open en toegankelijk blijven. Dit helpt ook mee om de buurt het gevoel te geven, dat er geen illegale dingen gebeuren. Ook moet er voldoende afstand zijn tot de omliggende woningen, zodat bijvoorbeeld geluidsoverlast hierdoor wordt voorkomen.

3. Combinatie van sport en cultuur fysiek bij elkaar in het gebouw

Toelichting: door de combinatie van sport en cultuur, willen we ontmoeting faciliteren tussen groepen die normaal niet standaard met elkaar in aanraking komen. Zo willen we nieuwe connecties en interesses creëren. Dit gebouw biedt hier een unieke kans voor, omdat het ruim is en onderdak kan bieden aan verschillende organisaties en activiteiten. De combinatie van sport en cultuur staat hierbij voorop.

Thema 2 Zorg en Welzijn

Vervolgens gingen de deelnemers in gesprek over het thema 'Zorg en Welzijn' en hoe dit een plek zou kunnen krijgen in de MFA. Dit thema was meer maatschappelijk en had hierdoor ook betrekking op welke rol de gemeente en andere maatschappelijke/ sociale partijen hierin konden spelen.

Ook voor dit thema zijn twee vragen opgesteld waar we aan het einde van de avond een antwoord op wilden hebben:

1. Er blijkt een redelijk grote behoefte aan een plek voor gezondheids- en welzijnsorganisaties. Aan welke organisaties denkt u dan? Wat zou de meerwaarde hiervan zijn?
2. Welke doelgroepen zouden hier een plek moeten vinden?

Toelichting gesprek

Voor zorg en welzijn is het belangrijk dat er een ruimte komt die door meer instanties gebruikt kan worden. Daarnaast vinden de deelnemers ook dat de zorgfuncties moeten dienen voor mensen die al naar de MFA komen en zo hun bezoek gemakkelijk kunnen combineren.

Verder is het ook handig dat mensen die op een latere leeftijd logopedie of een fysiotherapeut nodig hebben faciliteiten dan in de buurt hebben.

Het reserveren van een ruimte in de MFA voor een fysiotherapeut kan heel handig zijn voor kinderen, omdat ze daardoor niet het gebouw hoeven te verlaten voor een afspraak. Dit is niet alleen handig voor de kinderen zelf omdat ze minder lessen missen, maar ook voor hun ouders. Vanuit de scholen is ook aangegeven dat afspraken dan soms handig gepland kunnen worden tijdens lessen.

Er werd tijdens het gesprek voorgesteld eens in de zoveel tijd een vragenuurtje te organiseren voor maatschappelijke organisaties. En hiervoor een ruimte te reserveren in de MFA. Bijvoorbeeld om in gesprek te gaan met een BOA of de politie. De inloop hiervoor dient laagdrempelig te zijn, zonder de verplichting om een afspraak te maken of het invullen van veel papieren.

Bij het realiseren van deze functie moet gekeken worden naar wat er al in de wijk te vinden is aan maatschappelijke organisaties. Maar er zijn nu weinig mogelijkheden om vragen te stellen over bijvoorbeeld handhaving, huurwoningen van Thuisvester of voor een logopedist in de wijk. Dit kantoor/deze ruimte kan per dagdeel door bepaalde instanties worden gebruikt voor vragenuren. Hier zou dan een handig rooster voor gemaakt en gecommuniceerd moeten worden.

Ook kan een loketfunctie van meerwaarde zijn, mits er goed wordt gekeken naar de behoeften van de wijk. Een reactie op het loket was dat er al veel informatiepunten zijn in de wijk, bijvoorbeeld in de bibliotheek. Als we een loketfunctie bij de MFA toevoegen kan dit ook als onoverzichtelijk worden ervaren, omdat mensen niet meer weten waar ze voor welke vraag naartoe moeten. Het is niet de bedoeling dat er dubbele functies worden aangebracht in het gebouw.

Er is wel behoefte aan voorlichtingen voor verschillende leeftijdsgroepen. De onderwerpen hiervoor kunnen wisselen.

Tot slot wordt het uitgiftepunt van de apotheek als erg fijn ervaren. Dit zouden ze graag willen terug zien bij de MFA. Evenals een uitgiftepunt voor medische hulpmiddelen.

Advies

Voor dit thema is de top 3 die we samen hebben vastgesteld:

1. Een ruimte voor zorgprofessionals met een loket voor vragen

Toelichting: het zou fijn zijn als er een ruimte komt in het gebouw waar zorgprofessionals een plek kunnen krijgen. De professionals kunnen dan elke week een vast moment reserveren, zodat er meerdere instellingen gebruik kunnen maken van deze ruimte. Denk aan een logopedist, fysiotherapeut etc.

De zorginstellingen die in deze ruimte komen, moeten een aanvulling zijn op wat er nog niet is in de wijk. Ook zou de prioriteit moeten gaan naar zorginstellingen waar de gebruikers van de MFA behoefte aan hebben.

2. Een uitgiftepunt voor medicijnen en medische hulpmiddelen

Toelichting: op dit moment zit er al een uitgiftepunt voor medicijnen in De Schelf. Dit bevat goed en we willen graag dat dit behouden blijft. Een uitgiftepunt voor medische hulpmiddelen zou een goede toevoeging zijn.

3. Voorlichting voor groepen

Toelichting: er wordt meerwaarde gezien in het geven van voorlichting over maatschappelijke onderwerpen voor bewoners van de wijk. Dit kunnen onderwerpen zijn als seks, drugs, stoppen met roken en/of vaperen etc. De voorlichtingen zouden per keer door een andere maatschappelijke organisatie gegeven kunnen worden en voor verschillende doelgroepen. Alle geïnteresseerden mogen hierbij aansluiten.

Thema 3 Sport en Spel

Het derde overkoepelende thema wat uit de enquête naar voren kwam was 'Sport en Spel'. Dit brede thema biedt mogelijkheden voor alle leeftijden, buiten en binnen en in vele verschillende vormen.

Om het gesprek op gang te brengen zijn de volgende vragen aan de deelnemers van het wijkgesprek gesteld, die we graag wilden beantwoorden:

1. Welke sport- en spelfaciliteiten heeft de wijk nog niet en leveren een bijdrage aan een actieve en gezonde levensstijl in de wijk? In en om het gebouw.
2. Welke doelgroepen zouden hier een plek moeten vinden? Hoe gaat dit samen?

Toelichting gesprek

Sport en spel zijn sterk verbonden met sociale ontmoetingen. Een aantal ideeën die naar voren zijn gekomen, zijn onder andere danslessen voor alle leeftijden van 2 tot 100 jaar, maar ook voor specifieke groepen. Een ruime gymzaal met verwijderbare tussenschotten zou hiervoor gebruikt kunnen worden. Zodat hier diverse activiteiten voor verschillende groepen kunnen plaatsvinden. Het is belangrijk dat mensen worden gestimuleerd om zich bij bepaalde verenigingen aan te sluiten.

Daarnaast hechten de deelnemers veel waarde aan een plek waar kinderen zowel binnen als buiten kunnen spelen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen in de vorm van een kleine Monkey Town, waar ouders ook de gelegenheid hebben om te werken terwijl hun kinderen aan het spelen zijn. Dit alles kan worden gerealiseerd in combinatie met de buurtfunctie.

De deelnemers stelden ook voor dat de schoolpleinen uitgebreid zouden kunnen worden met meer natuur door een natuurspeelplein toe te voegen. Met speeltoestellen van natuurlijke materialen. De deelnemers benadrukken dat de speelplaatsen eenvoudig moeten blijven, zodat de creativiteit van de kinderen gestimuleerd wordt.

Een aantal sport- en spelactiviteiten die bijdragen aan een gezonde levensstijl kan veel betekenen voor de buurt.

Voor jongeren is het vaak lastig om plekken te vinden waar ze hun eigen activiteiten kunnen doen. Jongeren in de groepjes delen hun ervaringen over hoe ze snel klachten krijgen van overlast wanneer ze ergens samenkomen. Het is daarom belangrijk om vooraf goede afspraken met de buurt te maken over geluid, spel en andere regels. Zo wordt het risico op overlastmeldingen verminderd en zorgt dit voor minder eventuele conflicten tussen de bewoners en de jongeren.

In het verleden hebben jongeren meegemaakt dat eerst dingen werden toegezegd, maar later door klachten weer werden afgenomen. Dit willen ze niet opnieuw meemaken. Verder zouden jongeren ook graag een buitenplek met een overkapping willen, die voldoende ruimte biedt om te bewegen, zoals omschreven in de eerste gespreksronde voor ontmoeten.

Advies

De top 3 die is vastgesteld voor sport en spel is als volgt:

1. **Gymzaal beschikbaar stellen voor vele activiteiten/ groepen/ verenigingen**

Toelichting: bij de MFA komt ook een nieuwe gymzaal. Buiten schooltijden zou deze ook verhuurd kunnen worden aan verenigingen, groepen en/of activiteiten. De gymzaal zou hier een ideale ruimte voor zijn, en op deze manier kan het verenigingsleven in de wijk ook gestimuleerd worden.

2. Uitgebreide buitenspeelplek

Toelichting: er is behoefte aan een uitgebreide buitenspeelplek voor kinderen in de wijk. Deze speelplek kan gecombineerd worden met natuurelementen, om het spelen met natuur te stimuleren. Wat we ook belangrijk vinden is dat deze speelplek anders is dan de vele speeltuintjes die er al zijn.

3. Sportactiviteiten specifiek organiseren voor jongeren

Toelichting: jongeren sporten tegenwoordig steeds minder. Om dit te stimuleren kan de MFA of het omliggende terrein gebruikt worden voor het organiseren van sportactiviteiten speciaal voor jongeren. Dit kan dan gedaan worden in samenwerking met Surplus. Op dit moment wordt dit ook al gedaan door de buurtsportcoaches en dit bevalt erg goed. De MFA zou hier nieuwe/ meer mogelijkheden voor kunnen bieden.

Thema 4 Groen

Het laatste thema waarover we in gesprek gingen was 'Groen'. In de enquête werd door de respondenten aangegeven dat het groen in de wijk op dit moment al heel erg gewaardeerd wordt en dat bewoners en betrokkenen hier positief over zijn.

Toch wordt er ook aangegeven dat er meer behoefte is aan groen en dat dit ook iets zou kunnen zijn wat opgenomen kan worden in/ rondom het nieuwe gebouw.

De vragen die we graag met het gesprek wilden beantwoorden waren:

1. Veel mensen vinden dat er voldoende groen is in de wijk. Tegelijkertijd geven zij aan dat er behoefte is aan groen in de buitenruimte. Hoe kijkt u hier tegenaan?
2. Welke ideeën spreken u aan? En heeft u nog andere ideeën?

Toelichting gesprek

Er worden veel mogelijkheden gezien voor speeltuinen of speelplaatsen met natuur. Daarnaast vinden de deelnemers wandelpaden in het groen rondom het gebouw of de speeltuinen ook een goed idee. Dit biedt mensen de mogelijkheid om tot rust te komen of juist meer beweging op te zoeken. Het is belangrijk dat er voldoende bankjes zijn waar mensen dan even kunnen zitten.

Een andere suggestie was het aanleggen van een moestuin in samenwerking met de scholen. Hier kunnen basisschoolkinderen naartoe om een handje te helpen. Dit zorgt voor meer verbinding en respect naar elkaar toe. Dit initiatief kan positief zijn, mits er goede afspraken worden gemaakt. Enkele belangrijke vragen die hierbij naar voren kwamen, zijn:

- *Wie is verantwoordelijk voor de moestuinen?*
- *Wie onderhoudt de moestuinen tijdens de schoolvakanties?*

Deze vragen zorgden ervoor dat de meeste mensen aanvankelijk niet erg positief reageerden op het idee. Het is namelijk niet wenselijk om dit initiatief bij bewoners te leggen, omdat dit mogelijk niet goed werkt in deze wijk. Dit is al eerder geprobeerd. Maar ook is het niet ideaal om de verantwoordelijkheid bij de basisscholen te leggen, omdat deze gesloten zijn in de vakanties en dit is juist een belangrijke periode dat er veel onderhoud nodig is. Volgens de deelnemers moet er niet teveel bewonersinitiatief bij komen kijken, omdat mensen snel afhaken. Dit zou ertoe kunnen leiden dat het project niet succesvol is.

Onderhoud en verantwoordelijkheid voor groen moet volgens de deelnemers bij de gemeente blijven liggen. Initiatieven worden te vaak opgestart en na een tijd weer gestopt. Ook zorgen mislukte initiatieven soms voor een verloederd uitzicht, wat niet wenselijk is voor de leefbaarheid van de wijk.

Advies

Tot slot werd er een top 3 gemaakt voor het thema groen. In het plenaire gesprek werd dit echter teruggebracht naar een top 2, waarmee de behoefte en essentie voldoende gedekt was.

1. Functioneel groen schoolplein

Toelichting: groen wordt door de wijk erg gewaardeerd en dit zouden ze ook graag terugzien op het schoolplein van de MFA. Een schoolplein met groen ziet er aantrekkelijk uit. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden met struiken, bomen, bloemen etc. Ook zouden er

bijvoorbeeld groene parkeerplaatsen bij het gebouw kunnen komen, in plaats van standaard betegelde parkeerplaatsen.

2. Natuurspeeltuin

Toelichting: in de vorige gespreksronde werd er ook geadviseerd om een uitgebreide buitenspeelplek te maken bij de MFA. Hier sluit de wens voor een natuurspeeltuin op aan. Een natuurspeeltuin houdt in dat er geen standaard speeltoestellen in de speeltuin staan, maar dat alles is gemaakt van natuur. Dus bijvoorbeeld boomstronken, een beekje, heuvels, doolhofstruiken etc.

Bij deze punten wilden de deelnemers nog wel meegeven dat de functies die opgenomen worden, onderhoudsvriendelijk moeten zijn. Omdat vaak blijkt dat een nieuwe voorziening in de wijk er in het begin mooi uitziet, maar later verloedert door gebrekkig onderhoud. Ook is het belangrijk dat het groen in de wijk niet ten koste gaat van de overzichtelijkheid. Er speelt nogal wat sociale problematiek in de wijk. Wanneer er heel veel bomen, struiken e.d. staan gaat dit ten koste van het overzicht rond het gebouw. De sociale controle valt hiermee weg, en dit biedt kansen voor bijvoorbeeld illegale activiteiten zoals drugsgebruik of -verkoop. Dit willen we voorkomen.

Tot slot moet er goed nagedacht worden over de keuzes die worden gemaakt. Mede omdat de wijk bestaat uit veel verschillende groepen mensen met verschillende behoeften, culturen en gewoontes. De normen en waarden van de groepen zijn erg uiteenlopend. Er liggen mooie kansen om deze groepen door middel van de MFA met elkaar in contact te brengen en verbinden. Maar het kan ook voor spanning zorgen. Hier moeten we dus zorgvuldig mee omgaan. Dit geldt voor al de functies die in de MFA worden opgenomen. Hierbij geldt uiteraard altijd dat de aanvullende functies in de MFA ook samen moeten kunnen gaan met onderwijs en kinderopvang.